

AKADEMISK HÖGTIDSSKRIFT
2013

HÖGSKOLAN
DALARNA

Innehåll

Inledning

Marita Hilliges Rektor Högskolan Dalarna5

Professorer

Sylvia Ingemarsdotter Bildproduktion8

Catharina Nyström Höög Svenska språket9

Lars Rönnegård Statistik 10

William Wei Song Business Intelligence and Information Systems 11

Monika Vinterek Pedagogiskt arbete 12

Lars Wallin Omvårdnad med inriktning implementeringsforskning 13

Annelie Ädel Engelsk lingvistik 14

Gästprofessorer

Britta Hufeisen Tyska 15

Stefan Jonsson Materialvetenskap inriktning bearbetningsteknik 16

Thomas Olofsson Byggteknik 17

Roger Säljö Pedagogik 18

Adjungerade professorer

Martin Bergdahl Energieffektivt byggande 19

Lars Troive Materialvetenskap 20

Docenter 21

Doktorer 25

Lektorer befordrade på särskild grund 33

Akademiska symboler och priser 35

PRODUKTION: Informationsavdelningen Högskolan Dalarna
Professorstexterna har skrivits av Eva Cederquist. Övriga texter har skrivits av respektive forskare.

PROJEKTLEDNING, RESEARCH OCH REDIGERING: Annicka Elnäs
GRAFISK FORM & ILLUSTRATION: Linda Berghov, Birgitta Svensson
FOTO: Eva Cederquist, Hannes Forsell om inget annat anges.

Högskolan Dalarna firar Akademisk högtid

Högskolans vision om egen rätt att examinera studenter på alla akademiska nivåer har sedan den förra akademiska högtiden gått i uppfyllelse. Vi har tagit ett stort steg på vägen mot ett fullödigt profilerat akademiskt lärosäte. Årets ceremoni understryker också att vi är del av en större akademisk gemenskap i vilken vetenskapens självständighet men också ansvar är viktiga värden.

Vi firar idag de 7 professorer, 4 gästprofessorer och 2 adjungerade professorer som utsetts sedan den senaste akademiska högtiden hösten 2010. Vi firar de 12 forskare som blivit docenter, de 28 som avlagt doktorexamen samt de 2 som blivit befordrade till lektorer på konstnärlig och samverkansgrund. Jag är glad, stolt och tacksam över att alla ni har valt att vara verksamma vid vårt lärosäte.

Att vidga vetandets gränser utvecklar den som söker kunskap. Det utvecklar även vår akademi och, genom att dela tankar och upptäckter, det samhälle vi verkar i. Vid Högskolan Dalarna har vi valt att sträva efter samproduktion i både utbildning och forskning. Idag uppmärksammar vi därför genom Högskolan Dalarnas samverkanspris också några av de personer som genom samverkan skapat mervärde i en partnerorganisation eller i Högskolan.

En del av lärandet är att utveckla sin pedagogiska förmåga. Dalarnas studentkår delar ut ett pedagogiskt pris till välförtjänt lärare.

Så låt oss nu glädjas med högtidens huvudpersoner och tillsammans prisa deras insatser och framgångar. Hjärtligt välkomna till Akademisk högtid 2013!

AKADEMISK HÖGTID

Professorer

Sylvia Ingemarsdotter

Konstnärlig professor i bildproduktion

Sylvia Ingemarsdotter arbetade som redigerare vid Sveriges Radio och Television 1971–1976. Hon startade, tillsammans med kollegor, Föreningen Sveriges filmklippare 1987. Under 1996 var hon vikarierande medielärare vid Lugnetgymnasiet i Falun. Hon kom 2000 till Högskolan Dalarna som universitetsadjunkt och var 2007–2012 konstnärlig gästprofessor vid Den Norske Filmskolan i Lillehammer. Hon är invald i Guldbaggens vinnarjury som en av nio ledamöter. Hon har klippt ett stort antal filmer, bland annat ett tiotal av Ingmar Bergmans filmer och några av Lasse Åbergs.

Sedan den 1 september 2011 är Sylvia Ingemarsdotter konstnärlig professor i bildproduktion vid Högskolan Dalarna.

Catharina Nyström Höög

Professor i svenska språket

*Catharina Nyström Höög disputerade år 2000 i nordiska språk vid Uppsala universitet, där hon sedan 2006 är docent, 2006–2012 universitetslektor och 2012 utnämndes hon till professor i svenska. Åren 2002–2004 var hon forskare vid Svenska språknämnden och medverkade 2002–2005 i det samnordiska projektet *Moderne importör i språka i Norden*. Åren 2003–2009 var hon medlem i redaktionskommittén för *Språkvårdssamfundets skriftserie Ord & Stil* och 2009 redaktör för rapporten *Medborgare och myndigheter*. Hon var under 2006–2011 ledamot i nämnden för klarspråksfrågor, en rådgivande nämnd till Språkrådet.*

Sedan 1 september 2011 är Catharina Nyström Höög professor i svenska språket vid Högskolan Dalarna.

Foto: Privat

Konstnärlig professor och filmklippare

Sylvia Ingemarsdotter är konstnärlig professor i bildproduktion och filmklippare. Hon arbetade under 25 år tillsammans med Ingmar Bergman, 1977–2002, och har efter hans död inbjudits att föreläsa om deras samarbete vid bland annat Bergmanveckan på Färö och ett Bergman-symposium i Pordenone, Italien. Hon har även medverkat vid olika post-produktionssymposier i Polen, Kuba, England, Brasilien och Australien och var i augusti 2012 inbjuden att delta som en av flera internationella lärare vid en work-shop i Köln.

Dessa kontakter är betydelsefulla för Sylvia Ingemarsdotters verksamhet vid Högskolan Dalarna som handledare i klippning på ett flertal kurser och kursansvarig inom det treåriga programmet bildproduktion. Det är en bred utbildning där studenterna förutom att klippa film även får lära sig att skriva manus, inspelningsteknik, filmhistoria, ljudsättning och dokumentärfilmning. Resultatet blir studenter som dels blir kunniga inom bildproduktion dels allmänt bildade inom film och TV-produktion.

Sylvia Ingemarsdotter började som ung klippassistent på Europafilm. Under en redigerarutbildning på Sveriges Radio och Television ringde Bo Widerberg som behövde en klippare till filmen *Mannen på taket* (1976) och sedan tog det fart. Hon började sitt samarbete med Ingmar Bergman och klippte bland annat hans filmer *Höstsonaten* (1978) och *Fanny och Alexander* (1982), den största och dyraste filmproduktionen i Sverige dittills. Deras samarbete kom också att omfatta ett tiotal av Bergmans TV-produktioner och dokumentärer.

Hon har nyligen färdigställt en egen dokumentärfilm, som hon fotograferat och klippt själv, *Bränna-Karin, ett liv med hästar*. I slutet av 1990-talet stod hon för utformningen av Leksands julmarknad, enligt devisen "En gammaldags julmarknad i Ljusets tecken".

Kommunikationen från myndigheter byter kanal

Catharina Nyström Höög disputerade på en avhandling om skrivande i skolan och är framförallt textforskare. Hon studerar hur skriven text fungerar i samhällsliga kontexter, med särskilt intresse för myndigheters texter. En del av hennes forskning handlar om vad de skrivande myndigheterna gör för att öka läsförståelsen. Hon har tillsammans med kolleger skrivit boken *Myndigheterna har ordet*.

I boken framhålls att broschyrtexter i regel har blivit mycket bättre, samtidigt som en stor del av kommunikationen förflyttats från en kanal till en annan, som exempelvis sms-deklarationen. En viktig fråga är vad som skett med läspotentialen, vad som händer med mottagarens läsförståelse vid en långvarig myndighetsdialog i ett komplicerat ärende som handläggs helt på webben.

En annan språkvårdsfråga är svenskarnas attityder till importord från engelskan. Catharina Nyström Höög menar att språkkontakten i grund och botten är berikande, men att vi många gånger avstår från att finna goda översättningar till svenska och nöjer oss med halvöversättningar från engelskan, vilka kan leda till en ganska ytlig förståelse.

Språkvården kan ha stora svårigheter i att bidra till svenska ord som ska ersätta engelskan inom bland annat IT-sektorns teknikfält och olika slags kommersiella kanaler. Påverkan från engelska språket är så mycket större än från exempelvis tyskan eller franskan.

Catharina Nyström Höög intresserar sig för vilka attityder vi har till språk. Tidigare fanns en tydligare koppling mellan skola och språkvård. Hon menar att vi måste bestämma oss för vilket förhållningssätt som skolan ska ha till språket, det vill säga hur lärarens roll som normförvaltare ser ut.

Lars Rönnegård

Professor i statistik

Lars Rönnegård disputerade 2003 vid Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU), Uppsala. Han har arbetat vid Högskolan Dalarna sedan 2003 med avbrott för en treårig post-doc period vid Uppsala universitet. Han har varit ämnesansvarig i statistik vid Högskolan Dalarna under många år och var med i den process som ledde fram till att Högskolan tilldelades forskarutbildningsrättigheter i mikrodataanalys. Han blev docent vid Högskolan Dalarna 2009 och är sedan detta år även gästforskare vid SLU på 20 procent. Han har deltagit i det nyligen avslutade EU-finansierade forskningsprojektet RobustMilk.

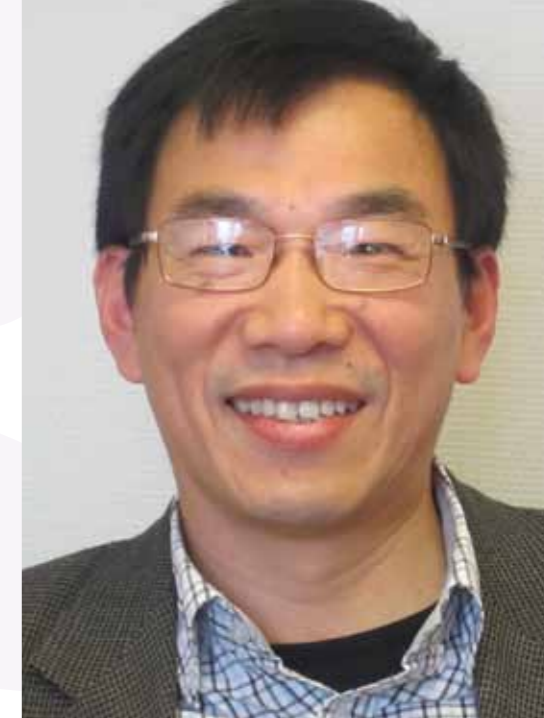
Sedan 1 juli 2012 är Lars Rönnegård professor i statistik vid Högskolan Dalarna.

William Wei Song

Professor i Business Intelligence and Information Systems

William Wei Song tog 1982 en BSc-examen i Computer Science vid Zhejiang University, Kina, och disputerade 1995 inom Information Science vid Stockholms Universitet respektive vid KTH. Han har varit staff researcher vid Svenska institutet för systemutveckling (SISU), senior forskare vid E-Business Technology Institute vid Hong Kong University, Hong Kong, och docent vid Durham University, Storbritannien. De senaste 20 åren har han varit forskningsledare i många projekt och han är akademisk granskare för EU, FP 6 respektive FP 7.

Sedan 1 september 2011 är William Wei Song professor i Business Intelligence and Information Systems vid Högskolan Dalarna.

Statistik – ett mycket brett forskningsområde

Lars Rönnegårds forskning har två huvudinriktningar; dels att leta efter de gener som svarar för egenskaper dels forskning inom husdjursavel. Han har forskat kring köttkvaliteten hos gris och kroppsvikten hos höns. Grundforskningen har gjorts på växtfamiljen backtrav, en lättodlad modellväxt inom genetiken när det gäller att sälla ut viktiga bitar ur genomet som har med egenskaper att göra. Hans forskargrupp har testat drygt 200 000 positioner i hela genomet där det förekommer variation mellan backtravväxter från hela världen.

Man fann bland annat en speciell egenskap hos växtfamiljen i att ansamla grundämnet molybden i cellerna. Vissa backtravar visade sig ha en speciell gen som ger en jämn koncentration av molybden, medan andra backtravar var mer instabila.

Ett viktigt forskningsområde är även metodutveckling, hur analyser kan utföras på bästa sätt. Ett vanligt problem inom statistiken är att alla observationer blir oberoende av varandra. Mixed models är en statistisk modell för att lösa detta problem och som används mycket inom husdjursaveln vid analys av stora

datamängder. Modellen innebär att ett beroende byggs in i den statistiska analysen och att mätfel för varje observation respektive varje individ delas upp.

Modellen används i ett projekt där Lars Rönnegård ingår och som utvecklar statistiska metoder för koavel i syfte att uppnå en stabil mjölkproduktion på viss nivå. Man har här analyserat en dryg miljon observationer på 100 000 svenska svartvita kor för att se hur dessa är besläktade via stamtavlorna och på risken att utveckla mastit, juverinflammation.

En variant av mixed models är metoden rumslig statistik, som han använt i syfte att studera om renar undviker områden med vindkraftsbyggen. Här har rumsliga data från stickprovstator med rensplanning samlats in i ett större område som kan visa hur renförekomsten skiftar från år till år. Resultaten indikerar att de nya vägar som byggts fram till vindkraftverken påverkar renarna så att de undviker dessa områden.

BI-forskning kring elbilar och e-handel

William Wei Songs forskning är inriktad mot business och enterprise modellering, informationssystem och webbt teknik inom det multidisciplinära forskningsområdet Business Intelligence (BI). Han forskar för närvarande på komplexa system och processer för industri och samhälle inom områden som transport, energiförbrukning, infrastrukturfrågor, kontinental näthandel och turism. Områden som är nära relaterade till social välfärd, grön miljö och hållbar utveckling.

Ett av de ämnen som diskuterades på elbilssalongen nyligen är den snabba utvecklingen av användandet av elbilar, bland annat hur man bäst organiserar laddningen av elbatterierna. Det blir aktuellt i regionen när det nya IKEA-varuhuset öppnar i Borlänge senare i år, exempelvis när det gäller hur många laddningsbara elstolpar som kommer att behövas. Dessutom behövs kunskap om lämpligaste laddningsplatserna, hur mycket elektricitet som kommer att krävas och om energiförsörjningen.

En viktig fråga är också vem som ska svara för finansieringen av de laddningsbara elstolparna. I en pågående studie som hans forskargrupp genomför ska många faktorer och en stor mängd data beaktas, som inkluderar NVDB (National Road Network Database) Trafikverkets stora databas. Arbetet omfattar datainsamling, lagring, bearbetning, modellering och analys samt prognoser om framtida utfall.

I hans forskning ingår även konceptet supply chain management och logistik inom business management. Han har nyligen tillsammans med internationella kolleger publicerat några rapporter om tillit till sociala nätverk vid e-handel. Behöver man en hotellrekommendation till semestern, eller tänker köpa en smartphone, vänder man sig sannolikt till sina vänner, och de kanske i sin tur till sina vänner, för rekommendationer. Men frågan är om man litar på sina vänner vänner. William Wei Song utvecklar en datamodell som kan arbeta med frågan om spridningen av tilltro respektive misstro.

Foto: Privat

Monika Vinterek

Professor i pedagogiskt arbete

Monika Vinterek tog 1984 ämneslärarexamen och 1999 magisterexamen i historia vid Umeå universitet. Hon disputerade 2002 på avhandlingen Åldersblandning i skolan. Från 1994 undervisade hon inom lärarutbildningen vid Umeå universitet på professionskurser med undervisning och lärande som centrala kunskapsområden samt i historia och historiedidaktik. År 2002 blev hon lektor i pedagogiskt arbete och var under en tid biträdande föreståndare för Nationella forskarskolan i pedagogiskt arbete. Två perioder 2007-2009 var hon gästforskare vid University of Newcastle i Australien. Hon är gästprofessor vid Umeå universitet.

Sedan den 1 april 2011 är Monika Vinterek professor i pedagogiskt arbete vid Högskolan Dalarna och forskningsledare för forskningsprofilen Utbildning och lärande.

Undervisning är ett oerhört komplext begrepp

Monika Vinterek har i sin forskning intresserat sig för didaktiska frågor och då främst förutsättningar för lärande i undervisningsmiljön och för historiedidaktik. Inom begreppet didaktik ryms frågeställningar som varför vi ska undervisa, vilket innehåll undervisningen ska ha och hur vi undervisar och lär. Frågor om miljön hör också hit, eftersom rummet och den mellanmänniska miljön gör någonting med lärandet. En skicklig pedagog förstår att utnyttja detta.

Hon menar att det länge varit en stark betoning på elevers eget lärande och egna ansvar för detta. I en studie av tidigare forskning kring individualisering i skolsammanhang kunde hon visa att det riskerar att försvåra för resurssvaga elever. Intresset för individualisering har fått henne att ställa frågor om skolans läspraktik, om hur mycket sammanhängande text eleverna läser.

Resultaten pekar på att fler än var femte elev i årskurs fem läser mindre än en sida sammanhängande text dagligen i skolan, i årskurs åtta var tredje elev. Hur elever läser är viktigt att förstå om man vill medverka till att de utvecklar läskompetens, men

det hjälper inte om de inte läser och om vi inte kan stödja dem till läsande.

Undervisning är ett oerhört komplext begrepp. En del av utbildningsuppdraget handlar om skolämneskunskaper, och är därmed relaterat till ämnesdidaktik. Men att som idag nästan uteslutande fokusera på detta blir problematiskt, då de mellanmänniska aspekterna betydelse för lärandet ofta förbises. Därmed beaktas inte heller vad som kan kallas en varandets kultur. Det är den arena inom vilken undervisningen sker, men skapas samtidigt av den undervisning som bedrivs, om vi i detta även inbegriper fostran. Undervisning är inte lika med de olika delar som kan sägas ingå i ett undervisningsuppdrag.

Även om vi lägger alla delar från en bil sida vid sida, blir det ingen bil och på samma sätt är det med undervisning. Delarna måste sättas ihop till en fungerande helhet. Den lärare som behärskar komplexiteten, som får undervisningens delar att spela, är också den som lyckas.

Lars Wallin

Professor i omvårdnad med inriktning implementeringsforskning

Lars Wallin är utexaminerad sjuksköterska vid Västerbottens vårdskola i Umeå och har specialiserat sig inom hälso- och sjukvård för barn och ungdom. Han blev 1996 filosofie magister och 2003 medicine doktor vid Uppsala universitet. Han har gjort större systematiska litteraturoversikter över implementeringsforskning och forskningsanvändning och lett en nationell studie över sjuksköterskors användning av forskningsresultat. Han har varit forskningsledare vid Karolinska Universitetssjukhuset/Karolinska Institutet och är nu forskningschef inom Landstinget Dalarna till 50 procent.

Sedan den 1 augusti 2012 är Lars Wallin professor i omvårdnad med inriktning implementeringsforskning vid Högskolan Dalarna.

Viktigt få evidensbaserade metoder att fungera bättre

Lars Wallins forskning syftar till en ökad förståelse av vilka faktorer som påverkar när nya kunskaper, som exempelvis nationella kliniska riktlinjer, införs i vården. Målet för implementeringsforskning är att få införandet av evidensbaserade metoder att fungera bättre, så att de tillämpas i större utsträckning i vård och omsorg. Forskningen kan även fungera som stöd för beslut om införandeprocesser.

Han har medverkat i den så kallade LUST-studien, Longitudinell Undersökning av Sjuksköterskors Tillvaro. Studien har en nationell bas, vilket givit en god insikt i hur sjuksköterskorna uppfattar sin utbildning och yrkesvardag samt vilka faktorer som påverkar yrkesutövningen.

Han har även lett en omfattande studie vid Astrid Lindgrens barnsjukhus kring sjuksköterskors hantering av venösa infarter. Studien utvärderade effekten av påminnelser i den elektroniska patientjournalen avseende rekommendationer i sjukhusets riktlinjer. Han leder den svenska delen av en EU-finansierad studie, som utvärderar stöd för införandet av riktlinjer för inkontinens-

vården inom äldreomsorgen i fyra länder. Båda dessa studier befinner sig i slutfasen och resultat presenteras inom kort.

Lars Wallin har medverkat i ett större projekt vid 90 kommunala vårdcentraler i Vietnam med fokus på vårdrutinerna för gravida kvinnor och nyfödda barn. I och med att vårdcentralerna stöddes i arbetet med vårdfrågor de själva identifierade som problematiska, minskade dödligheten bland de nyfödda barnen med hela 40 procent. Bidragande åtgärder antas främst ha varit att lokala inflytelserika politiker medverkade i vårdcentralernas arbetsgrupper, vilket ökade genomslagskraften. Arbetsgrupperna genomförde också informationskampanjer till kvinnorna om hur de ska sköta sig under graviditeten, samt om andra viktiga frågor som att förlossningen ska ske på sjukhus.

I ett nytt projekt i samarbete med en forskargrupp på Karolinska Institutet ligger fokus på chefer inom primärvården. Målsättningen är att dessa ska bli bättre på att stödja sina medarbetare i att arbeta enligt nationella riktlinjer.

Annelie Ädel

Professor i engelsk lingvistik

Annelie Ädel doktorerade i engelsk lingvistik vid Göteborgs universitet 2003. Hon vistades därefter som gästforskare inom programmet för tillämpad lingvistik vid Boston University. Hon gjorde sin post doc-period vid University of Michigan där hon sedan blev ansvarig för enheten för korpuslingvistik vid English Language Institute (ELI). Innan hon kom till Högskolan Dalarna var hon forskarassistent vid engelska institutionen vid Stockholms universitet. Hennes huvudsakliga forskningsområden är diskursanalys, korpuslingvistik, English for Specific Purposes (ESP) och andraspråksinläring.

Sedan den 11 augusti 2012 är Annelie Ädel professor i engelsk lingvistik vid Högskolan Dalarna.

Britta Hufeisen

Gästprofessor i tyska

Britta Hufeisen blev 1990 doktor vid University of Kassel, Tyskland, och utnämndes 1999 till forskningsprofessor och 2002 till docent vid Technical University of Darmstadt. Där utnämndes hon 2006 till professor i multilingvistik och tyska som främmande språk. Hon var åren 1993–1997 lektor i tillämpad tysk lingvistik och tyska som främmande språk vid University of Alberta, Kanada, och är sedan 1997 direktor för Language Learning Centre, Technical University of Darmstadt. Hon är sedan 2009 consultant/proposal evaluator för sjunde europeiska forskningsprogrammet.

Britta Hufeisen är sedan 1 februari 2011 gästprofessor i tyska vid Högskolan Dalarna.

Foto: Privat

Engelska – ett globalt *lingua franca*

Datorernas intåg har inneburit stora omvälvningar för språkvetenskapen. Det har gjort det möjligt att studera språk systematiskt och samla stora textmassor för analys. Korpuslingvistik är en metod som bygger på analys av digitala textmängder som är representativa för en viss grupp.

Annelie Ädels forskningsområde är empirisk forskning inom språkanvändning. Hon är involverad i ICLE, ett internationellt projekt där man samlar in data från olika länder. Förkortningen står för International Corpus of Learner English och materialet består av uppsatser skrivna av universitetsstudenter med olika förstaspråk. Materialet används för att besvara frågor om bland annat vilka språkliga drag som är universella respektive vilka som beror på förstaspråket.

Hon var under flera år verksam vid University of Michigan i projektet MICASE, Michigan Corpus of Academic Spoken English, en talspråkskorpus som ger en bild av det akademiska språket vid ett stort amerikanskt universitet. Man samlade in data från olika discipliner och situationer, som möten mellan lärare och studenter, under lektioner och föreläsningar.

Det visade sig finnas stora skillnader i hur språket används inom olika akademiska discipliner. Generellt sett förankras ofta den kunskap som förmedlas i en föreläsning i olika källor, men det är betydligt vanligare inom de sociala än inom de så kallade hårda vetenskaperna. Ett syfte med projektet var att undersöka om det ligger någon sanning i påståendet att professorer "talar som böcker". Men svaret är nej, säger Annelie Ädel, det skiner igenom att det handlar om talspråk. Även interaktionen är viktig här.

Ett annat forskningsområde är metaspråkliga analyser, det vill säga hur vi ofta använder språket för att prata om språk. Hennes forskning har visat att även i skriven formell text förekommer en hel del text om texten i sig. Bland annat ger sig författaren till känna på olika sätt för att vägleda läsaren genom textens olika delar.

Olika aspekter av flerspråkighet

Under senare år har det blivit vanligare med flerspråkighet. I Tyskland är det vanligt med föräldrar av olika nationaliteter, vilket innebär att barnen växer upp i en två- eller flerspråkig miljö. De olika språken blir så kallat domän-specifika, vilket innebär olika språkliga tyngdpunkter beroende på om man är i skolan, pratar med vänner eller befinner sig i hemmiljö. Hennes forskning fokuserar på olika aspekter av flerspråkighet; hur det fungerar när man lär sig minst två nya språk utöver sitt modernmål, men också om flerspråkighet hos barn.

Vid inläringen av nya språk har man hjälp från tidigare språkstudier. Man har redan metoder för att läsa ny text eller för inläringen av nya ord, vilket innebär mer och mer erfarenhet för varje nytt språk man lär sig. I tyskan finns många grammatiska regler. Lär man sig dem, då kan man också tala tyska. I engelskan finns däremot inte så många regler, vilket leder till att det ofta är svårt att lära sig språket tillräckligt bra. Svenskan är

här mer lik tyskan, med fasta grammatiska regler. Läse- och inlärningsprocesserna kan skilja sig åt beroende på om språken kommer från samma eller olika språkfamiljer. Kunskaper om språkets historia kan hjälpa till vid härledningen av ord och språkljud.

Hon studerar i ett projekt språkutvecklingen hos småbarn från en flerspråkig hemmiljö som går i tysk- och engelskspråkiga kindergartens. I ett annat projekt som omfattar skolor över hela Europa studeras om det går att integrera flera språk i den löpande undervisningen. En språkläroplan skulle reducera antalet timmar det annars skulle ta att lära sig främmande språk och kunna skapa synergieffekter mellan språkinläring och andra inlärningsstrategier, säger hon. Inom ramen för ett EU-projekt studerar hon hur språket används i förhandlingsituationer bland immigranter, där barnen tvingas översätta information från myndigheterna för sina föräldrar.

Stefan Jonsson

Gästprofessor i materialvetenskap inriktning bearbetningsteknik

Stefan Jonsson disputerade inom termodynamik vid KTH. Han arbetade därefter fem år på Institutet för Metallforskning, nuvarande Swerea-KIMAB, som gruppchef för värmebehandling. Därefter återvände han till KTH som universitetslektor, docent och är där sedan 2006 professor i materialvetenskap. Sedan 2008 har han haft ett nära samarbete med Scania och då arbetat med slipning av kamaxlar, med formförändringar vid härdning och med utveckling av material för grenrör. Han har under tio års tid samarbetat med Högskolan Dalarna i att handleda doktorander inom metallernas bearbetning.

Sedan den 15 mars 2011 är Stefan Jonsson gästprofessor i materialvetenskap inriktning bearbetningsteknik vid Högskolan Dalarna.

Thomas Olofsson

Gästprofessor i byggteknik

Thomas Olofsson har en civilingenjörsutbildning från 1992 i Väg- och Vattenbyggnad vid Chalmers tekniska högskola och disputerade år 2000 vid Umeå universitet i ämnet tillämpad fysik och elektronik på en avhandling om energimodeller för byggnader. Han vistades 1997-1998 vid University of California, Berkeley, och blev 2009 docent i byggteknik vid Umeå universitet. Han är sedan 2001 universitetslektor på institutionen för tillämpad fysik och elektronik respektive Arkitektshögskolan vid Umeå universitet.

Sedan 1 juni 2012 är Thomas Olofsson gästprofessor i byggteknik vid Högskolan Dalarna.

Viktigt att materialets egenskaper optimeras

Forskningen är till stora delar tillämpad och inriktad mot stål- och verkstadsindustrin. Ett viktigt mål är att optimera material-egenskaperna vilket kräver kunskap om hur materialen fungerar. Därför används avancerade metoder för att karaktärisera mikrostrukturen och därefter modellera materialets egenskaper. Man simulerar även tillverkningsprocesser för att veta hur stor kraft som krävs för att exempelvis valsa en plåt av rostfritt stål.

Ett forskningsprojekt handlar om hur slipning av rostfritt stål påverkar korrosionsegenskaperna. Materialet slipas först med olika slippapper och intensitet. Därefter karaktäriseras ytan för att ge en uppfattning av hur mycket och hur djupt den är påverkad. Bland annat mäts restspänningen på och under ytan. Därefter ska stålet autoklaveras i extremt rent vatten i 270 grader och 20 gångers atmosfärtryck under två-tre år. Parallellt med långtidstesterna görs även ett snabbtest av materialet i kokande magnesiumklorid. Under exponeringen är materialen belastade. Därefter undersöks proven med tanke på sprickbildning.

Ett annat projekt handlar om tillverkning av tunna, plana band som bland annat används till rakblad och bladfjädrar. I det senare fallet är utmattningshållfastheten mycket viktig, vilket ställer stora krav på materialets renhet och mikrostruktur. Tillverkningen sker genom att ett extremt kallvalsat band glödgas i en ugn och därefter blixtnabbt kyls ner i ett blybad. Den snabba kylningen förhindrar att mjuka mikrostrukturbeståndsdelar bildas. Efter blybadet leds bandet in mellan två kylta plattor där det härdas. Forskningens mål är att få ett så plant band som möjligt med maximal utmattningshållfasthet.

Stefan Jonsson studerar även texturutveckling vid deformation av stål. En metall är uppbyggd av många små kristaller och när dessa deformeras bryts de upp i mindre bitar, vilka vrider sig åt olika håll under deformationen och en så kallad textur uppkommer. Det påverkar materialets egenskaper och är utomordentligt viktigt exempelvis för plåtar som används för tillverkning av djupdragna produkter som aluminiumburkar.

Dalarna framgångsrikt inom solenergiforskning

Thomas Olofssons forskningsinriktning är byggteknik och energieffektivisering av byggnader. Det handlar om att framtidens byggnader ska ha hög energiprestanda och att energi-användningen ska minska; idag står byggnaderna för cirka 40 procent av samhällets energianvändning. Men det handlar också om att den energi som används är hållbar. Han är speciellt intresserad av att utvärdera byggnaders energiprestanda baserat på olika metoder att samla in data.

För att förtydliga vad det hela handlar om, kan en byggnads energibalans illustreras med ett kar som fylls med vatten och där olika tapställen svarar för olika energitillskott. Det kan exempelvis handla om energi till radiatorsystem, hushållsapparater, värmeenergi som personerna i huset genererar och solvärme som huset tillgodogör sig. Den energi som tillförs bortförs också från systemet, en energiförlust som i den här liknelsen kan relateras till karets bottenplugg.

Det vi gör är att analysera energisystemets balans baserat på det som går att mäta. Det gör det möjligt att lära sig mer om

byggnadens energiprestanda. Det finns ofta ett mervärde vid utvärdering av byggnader att veta energiprestanda vid sidan av kunskap om den specifika energi som byggnaden använder. Analysen kan användas i liten skala, men också i större energisystem, säger han.

I Dalarna har under lång tid bedrivits framgångsrik solenergiforskning och en tidigare studie har lyft fram många exempel på energieffektivt byggande i länet. Målsättningen är att denna utveckling ska fortsätta framöver, inte minst med tanke på den omställning av energianvändning samhället står inför. En särskild utmaning i Dalarna är att byggelsen domineras av småhus, en utspridd bebyggelse, där man skulle kunna använda olika energieffektiva strategier.

Thomas Olofsson kommer också att handleda doktorander vid Högskolan Dalarna samt arbeta inom grundutbildningen där det ingår olika moment som handlar om energieffektivt byggande.

Roger Säljö

Gästprofessor i pedagogik

Roger Säljö är professor i pedagogisk psykologi vid Göteborgs universitet och även föreståndare för Linnécentret för forskning om lärande och medier (LinCS), ett nationellt center of excellence finansierat av Vetenskapsrådet. Hans forskning rör frågor om lärande, utveckling och teknologier i ett sociokulturellt perspektiv, särskilt hur tekniker, som skrift, digitala redskap m.m. ändrar villkoren för människors sätt att kommunicera, lära och minnas. Han har varit gästprofessor vid ett flertal utländska universitet (bland annat UCSD, Utrecht, Göttingen, Oslo, Åbo). Han har varit med och utvecklat forskarskolan Tekniskburna kunskapsprocesser (TKP) vid Högskolan Dalarna.

Sedan den 1 januari 2011 är Roger Säljö gästprofessor i pedagogik vid Högskolan Dalarna.

Foto: Torsten Arpi

Martin Bergdahl

Adjungerad professor inom energieffektivt byggande

Martin Bergdahl har civilingenjörsexamen vid Chalmers tekniska högskola och utbildning vid Handelshögskolan, Stockholm. Han har en lång karriär inom byggbranschen med fokus på energieffektivisering. Han har initierat och drivit nätverk som nationella Energialliansen, Forum vårdbyggnadsforskning och regionala Byggdialogen. Initiativtagare och rektor för nationella mastersutbildningen ByggherreClass. Ledamot av IVA och styrgruppen för Energiintelligent Dalarna. Ordförande i Högskolan Dalarnas Branschråd Bygg och ingår i ledningsgruppen för Energi- och miljötekniskt centrum.

Sedan den 1 maj 2011 är Martin Bergdahl adjungerad professor inom energieffektivt byggande vid Högskolan Dalarna.

Hur digitaliseringen påverkar vårt lärande

Roger Säljö har dessutom varit med och utvecklat Next Generation Learning (NGL) vid Högskolan Dalarna, som har sin utgångspunkt i ny teknik och pedagogik. Här ingår han i det vetenskapliga rådet som tar beslut om verksamheten respektive framtida satsningar. Han var bland annat med och arrangerade NGLs första internationella vetenskapliga konferens i februari 2012, något som är tänkt att återkomma vartannat år.

Han medverkar även i seminarieverksamheten inom ramen för TKPs forskarskola, som är ett samarbete med Örebro universitet, liksom han deltar i doktorandundervisningen. Sitt huvudsakliga arbete har han vid Göteborgs universitet, som professor i pedagogisk psykologi, och han är även föreståndare för LinCS, som bedriver en nationell forskarskola där även många av doktoranderna inom TKP deltar i kursverksamheten.

Hans verksamhetsområde är lärande och medier, särskilt nya digitala medier; hur vårt sätt att lära oss saker påverkas av digitaliseringen. Han var mellan 1997 och 2007 vetenskaplig ledare för KK-stiftelsens nationella forskningsprogram om lärande och informationsteknik, LearnIT.

En viktig frågeställning är om det håller på att ske en förändring i hur vi minns och hur tillgången till vårt sociala minne förändras genom den tekniska utvecklingen. I och med att vi ständigt är uppkopplade mot nätet behöver vi inte lägga saker på minnet på samma sätt som tidigare; vi utvecklar våra förmågor i samverkan med tekniker. Samtidigt innebär detta att kraven på våra förmågor att läsa, skriva och hantera information ökar. Barn idag lär sig redan i tvåårsåldern att interagera med hjälp av läsplattor. De möter skrift och bild och lär sig medier samtidigt som de lär sig prata.

Nya mål för minskad energiförbrukning

Samhällsbyggnad är en av våra större samhällssektorer och svarar för en del av Dalarnas export. Sektorn svarar också för cirka 40 procent av samhällets resurs- och energianvändning.

Enligt riksdagens mål ska alla nybyggda hus från 2021 använda nära noll energi. De befintliga husen ska halvera sin energianvändning fram till 2050, med en 20-procentig reduktion före 2020. Man får dock tillgodogöra sig sådant man själv kan producera, som exempelvis solvärme/el. Boverket kommer senast 2015 med byggregler som ska precisera vad detta innebär i relation till krav inom övriga Europa.

För att kunna uppnå dessa tuffa energimål i all bebyggelse, är det viktigt med breddad forskning. Dalarnas län har tillsammans med Skånes och Norrbottens län av Miljödepartementet utsetts till pilotlän inte minst för energieffektivt byggande. Dalarna är ett föregångslän när det gäller energiomställning i samhället. Här finns många goda exempel och föredömlig kompetens inom högskolan, säger han.

Han menar att det är viktigt att Högskolan Dalarna går i spetsen såväl inom grundutbildning, som vidareutbildning och forskning när det gäller energieffektivt byggande. Byggingenjörsutbildningens energiinslag kommer att utökas och en forskarskola med 15 industridoktorander ska under året starta i samarbete med Högskolorna i Gävle och Mälardalen. I och med detta och etableringen av ett Branschråd ökar samverkan med näringslivet inom energisnålt byggande med förhoppning om att på sikt även kunna examinera civilingenjörer. Ett Energi- och miljötekniskt centrum, EMC, håller med hjälp av EU-stöd på att etableras vid Högskolan Dalarna i samverkan med länets näringsliv.

Lars Troive

Adjungerad professor i materialvetenskap

Lars Troive tog 1986 civilingenjörsexamen vid Luleå tekniska universitet och disputerade där 1996 inom datorstödd maskinkonstruktion (CAD). Han kom 1992 som adjunkt inom maskinteknik till Högskolan Dalarna, ansvarig för uppbyggnaden av ett tredje år på maskiningenjörsutbildningen med inriktning mot produktframtagning. Han startade 1997 bolaget High Speed Forming Tech 2000 AB och arbetade åren 1998–2002 som universitetslektor vid Högskolan Dalarna, med vissa uppehåll för egen verksamhet. Anställd sedan 2005 vid SSAB, ansvarig för kundsupport inom plåtförning. Från 2010 innebar han även rollen som forskningsledare inom SSAB koncernen.

Sedan den 1 november 2010 är Lars Troive adjungerad professor i materialvetenskap vid Högskolan Dalarna.

Högskola och industrier inom ramen för "Silicon Valley"

Lars Troive är ansvarig för kontakterna mellan Högskolan Dalarna och SSAB när det gäller doktorander och examensarbeten inom grundutbildningen. Forskarskolan i bearbetningsteknik har tre doktorander verksamma vid SSAB som är anställda vid Högskolan. Målsättningen från SSABs sida är att på sikt anställa de blivande doktorerna i företaget, då man ser det hela som en god investering. Dessutom arbetar han som forskningsledare, främst inom ramen för SSAB Strategical R&D-Center.

SSAB Borlänge har under många år samarbetat med Högskolan Dalarna, och är idag ett globalt företag med cirka 9 000 anställda i de tre delarna SSAB Americas, EMEA (Europadelen) och APAC (som svarar för Asien). Lars Troive ingår i ett specialistteam för plåtförning inom Knowledge Service Center, en organisation för kundstöd tillhörande SSAB koncern. Här finns även specialister inom fogning, design och produktionseffektivitet.

Han menar att kundkontakten ger inblick i nya trender och att han får en god inblick över behoven inom forskning. Exempelvis är rullförning en snabbt växande teknik för höghållfast plåt, ett område där Högskolan Dalarna ligger långt framme.

Inom teamet för plåtförning används ofta datorer för att simulera förningsprocesserna i ett tidigt skede - ofta bilkomponenter under utvecklingsfasen. Man tar även fram materialdata för förning.

Inom en radie av cirka tio mil från Högskolan Dalarna finns stora företag, som bland annat Sandvik, SSAB och ABB. Det är lite som ett Silicon Valley, fast inom stålforskning. Här finns stort behov av forskning och utbildning av ingenjörer och forskare, säger han.

AKADEMISK HÖGTID

Docenter

Docenter

Chris Bales

Chris Bales utnämndes till docent i energi och miljöteknik vid Högskolan Dalarna i november 2010 och arbetar som universitetslektor. Chris började 1992 vid Högskolan Dalarna som tekniker. Han disputerade 2004 vid Chalmers tekniska högskola med avhandlingen *Combitec - A New Test Method for Thermal Stores Used in Solar Combisystems*.

Chris Bales forskning är inriktad främst mot förnybara energisystem som värmer/kylar byggnader. Fokus har varit på solvärme och värmelagring i såväl vatten som kemiska reaktioner. För närvarande är han biträdande handledare till fem doktorander.

Maren Eckart

Maren Eckart utnämndes till docent i tyska med inriktning tysk litteraturvetenskap vid Högskolan Dalarna i februari 2012 och arbetar som universitetslektor. Hon disputerade 2001 vid Uppsala universitet med avhandlingen «*Ob ich ein ritter wære*» *Genderentwürfe und genderrelatierte Erzählstrategien im Nibelungenlied*.

Maren Eckarts forskning är inriktad mot äldre tyskspråkig litteratur, där hon intresserar sig för berättarstrukturer och litterära konstruktioner av könsroller och identiteter. Hon har forskat om medeltida episk hjälte-diktning (Nibelungensången), senmedeltida allegorisk brukslitteratur (*schacktavelslek*) och tidigmoderna dikter om döda barn. Numera belyser hon biografiskrivandet om drottning Kristina och kvinnliga regenter under 1700-talet. Syftet med denna forskning är att tydliggöra sambandet mellan genus och genre i litterära verk.

Billy Gray

Billy Gray utnämndes till docent i engelska vid Högskolan Dalarna i december 2010 och arbetar som universitetslektor. Han disputerade 1998 vid Ulster University i Nordirland med avhandlingen *The Influence of Sufism on the Work of Doris Lessing*.

Billy Grays forskning är inriktad mot samtida irländsk litteratur och litterär gestaltning av åldrandet. Syftet med hans nuvarande forskning är att undersöka hur samtida irländsk litteratur påverkas av både globala och lokala trender och hur dessa speglas i kulturella och politiska identiteter. Han forskar också om hur litterära texter speglar genusskillnader i gestaltning av åldrande.

Mårten Hugosson

Mårten Hugosson utnämndes till docent i företagsekonomi vid Högskolan Dalarna i september 2011 och arbetar som universitetslektor i företagsekonomi med inriktning mot organisation och ledarskap. Han disputerade 1999 vid Sveriges Lantbruksuniversitet med avhandlingen: *Constructing Cultural Patterns from Actors' views of Industrial Forestry in Sweden*.

Mårten Hugossons forskning är inriktad mot organisationsanalys och strategisk utveckling. Han forskar även om relationsmarknadsföring inom skogsindustrin och om hur innovasjonsarbete organiseras i den kontexten. Syftet med den senare forskningen är att bidra till att öka utvecklingshastigheten inom sågverksindustrin. I arbetet med organisationsanalys är målet att skapa modeller för organisationsanalys som kan användas av organisationer generellt.

Docenter

Sara Irisdotter Aldenmyr

Sara Irisdotter Aldenmyr utnämndes till docent i pedagogiskt arbete vid Högskolan Dalarna i januari 2013 och arbetar som universitetslektor. Hon disputerade 2006 vid Stockholms universitet med avhandlingen *Mellan tradition, demokrati och marknad. En analys av lärares identitetskonstruktion, i samtal kring etiska frågor i läraryrket*.

Sara Irisdotter Aldenmyrs forskning är inriktad mot lärares professionsetik och mångfaldsfrämjande arbete. Hon har under senare år bedrivit forskning kring skolans främjande av elevers mentala välmående och sociala samspel, med särskilt fokus på etiska aspekter av skolans arbetssätt.

Magnus Jobs

Magnus Jobs utnämndes till docent i medicinsk vetenskap vid Högskolan Dalarna i januari 2012 och arbetar som universitetslektor. Han disputerade 2003 vid Karolinska Institutet med avhandlingen *Technology development for genome and polymorphism analysis*.

Magnus Jobs forskning riktar in sig på metodutveckling för laborativ analys av arvs massa (DNA). Syftet med forskningen var initialt att med hjälp av nya metoder effektivt kunna studera genetisk variation hos människa. Arbetet har på senare tid riktats mot detektion av mikroorganismers arvs massa i syfte att avslöja närvaro av mikroorganismer i kliniska prover för infektionsdiagnostik.

Patrik Larsson

Patrik Larsson utnämndes till docent i nordiska språk vid Uppsala universitet i december 2011 och arbetar som universitetslektor i svenska vid Högskolan Dalarna. Han disputerade 2002 vid Uppsala universitet med avhandlingen *Yrrunan. Användning och ljudvärde i nordiska runinskrifter*.

Patrik Larssons forskning är inriktad mot runologi och personnamnsforskning, främst vikingatida runinskrifter och äldre nordiska personnamn. Syftet med forskningen är att bidra till att öka vår kunskap om runinskrifter, såväl språkligt som innehållsligt, samt om det äldre nordiska personnamnsförädlings karaktäristiska drag, exempelvis gällande olika namnkategorier, deras betydelseinnehåll och villkor för namngivning.

Mats Lundgren

Mats Lundgren utnämndes till docent i sociologi vid Högskolan Dalarna i juni 2011 och arbetar som universitetslektor i pedagogik samt verksamhetsledare vid Pedagogiskt Utvecklingscentrum Dalarna (PUD). Han disputerade 1999 vid Uppsala universitet med avhandlingen *Den kommunala förvaltningen som rationalistiskt ideal – en fallstudie om styrning och handlingsutrymme inom skola, barnomsorg och miljö- och hälsoskydd*.

Mats Lundgrens forskning är främst inriktad mot skolledarskap och förändringsprocesser samt skolans digitalisering. Han leder för närvarande ett forskningsprojekt som syftar till att studera hur inspektioner av skolor i en kommun långsiktigt påverkar verksamheten och ett annat projekt om hur implementeringen av s.k. En-till-En-skolor i en kommun påverkar förvaltningsledningens, rektorers och lärares agerande och vad det resulterar i.

Docenter

Mats Rönnelid

Mats Rönnelid utnämndes till docent i energi och miljöteknik vid Högskolan Dalarna i januari 2011 och arbetar som universitetslektor i miljöteknik, inriktning mot tillämpad solenergiteknik. Han disputerade 1998 vid Uppsala universitet med avhandlingen *Optical Design of Stationary Solar Concentrators for High Latitudes*.

Mats Rönnelids senare forskning har främst varit inriktad mot lågenergibyggande. Han ansvarar för projektet Passiva Massivträhus som syftar till att utveckla byggsystem för passivhus med modern träbyggnadsteknik och leder också projektet Energi och Miljökompetenscentrum Dalarna (EMC) som syftar till att öka forskningssamverkan mellan Högskolan Dalarna och regionens näringsliv inom området förnybar energi och energieffektivisering.

Thomas Sedelius

Thomas Sedelius utnämndes till docent i statsvetenskap vid Högskolan Dalarna i juni 2012 och arbetar som universitetslektor. Han disputerade 2006 vid Örebro universitet med avhandlingen *The Tug-of-War between Presidents and Prime Ministers: Semi-Presidentialism in Central and Eastern Europe*.

Thomas Sedelius forskning är främst inriktad mot politiska institutioner i omvandling och demokratiseringsprocesser. Han är sedan 2012 prodekan vid Högskolan Dalarna och även ledare för forskargruppen Transition, Identity and Civil Society (TICS).

Eva Stattin

Eva Stattin utnämndes till docent i träteknik vid Högskolan Dalarna i oktober 2012 och har arbetat som forskningsledare i skog och träteknik sedan 1998. Hon disputerade 1999 vid Sveriges lantbruksuniversitet med avhandlingen *Root freezing tolerance and storability of Scots pine and Norway spruce seedlings*.

Eva Stattins forskning är inriktad mot skogsförnyring och inom detta fält främst mot frågor som rör skogsplantproduktion. Hon har undersökt hur tall- och granplantors frosttolerans och vitalitet påverkas av olika omständigheter. Hon har också, i samarbete med andra forskare, utvecklat såväl fysiologiska som genteknologiska metoder att användas för att fastställa dessa plantegenskaper.

Carmen Zamorano Llena

Carmen Zamorano Llena utnämndes till docent i engelska vid Högskolan Dalarna i november 2011 och arbetar som universitetslektor. Hon disputerade 2005 vid Universitat de Barcelona i Spanien med avhandlingen *Mapping the Self: Postmodern Feminist Constructs of Identity in the Poetry of Fleur Adcock, Eavan Boland, Gillian Clarke, and Carol Rumens*.

Carmen Zamorano Llenas forskning är inriktad mot samtida irländsk och brittisk litteratur. Hennes forskning syftar till att analysera redefinitioner av nationella identiteter i samtida irländsk och brittisk skönlitteratur som påverkas av globalisering och migration. Hon forskar också om litterära konstruktioner av nationell och postnationell identitet och litterär gestaltning av äldre i poesi och skönlitteratur.

AKADEMISK HÖGTID

Doktorer

Doktorer

Md. Moudud Alam

Md. Moudud Alam obtained his degree of Doctor of Philosophy (PhD) in Statistics. He defended his PhD thesis entitled, *Feasible computation of the generalized linear mixed models with application to credit risk modelling* in December 2010 at the Swedish Business School, Örebro University.

This work was motivated by the problem of modelling and predicting correlated credit defaults. The empirical analysis was conducted with one million (approx.) credit histories obtained from two major Swedish banks. The thesis contributed by offering two feasible estimation techniques for the GLMM (a statistical model-class for correlated data). It also presented the methods of likelihood prediction for the GLMMs focusing on the credit defaults prediction as a special case.

Tarja Alatalo

Tarja Alatalo är filosofie doktor i pedagogiskt arbete. Hon disputerade i oktober 2011 vid Göteborgs universitet med avhandlingen *Skicklig läs- och skrivundervisning i åk 1-3: Om lärares möjligheter och hinder*.

Studiens syfte var att förstå och beskriva lärares möjligheter och svårigheter till skicklig läs- och skrivundervisning, vilket innebär förmåga att med precision identifiera var elever befinner sig i sin läs- och skrivutvecklingsprocess och att hjälpa elever att utveckla god läs- och skrivförmåga. Forskningen baserade sig på intervjuer med åtta lärare och 300 lärares enkätsvar om möjligheter och svårigheter i undervisningen, förhållningssätt och attityder samt kunskaper om läs- och skrivinlärning.

Pierre Andersson

Pierre Andersson är filosofie doktor i spanska. Han disputerade den 11 juni 2011 vid Göteborgs universitet med avhandlingen *Actitudes hacia la variedad caló. Un estudio sociolingüístico de adolescentes andaluces*. (Attityder mot den språkliga varieteten caló. En sociolingvistisk studie av andalusiska ungdomar).

Språket caló som talas av romer i södra delen av Spanien är på väg att dö ut. Det tillhör en grupp språk som benämns parromani där ordförrådet till största delen kommer från romani, medan grammatik och uttalsmönster i calós fall härstammar från spanskan. Förutsättningarna för att rädda språket är goda eftersom det finns ett intresse av att bevara det, bland annat hos unga romer. Han har undersökt både romers och icke-romers attityder till caló och till dem som talar språket, en typ av undersökning som aldrig tidigare gjorts.

Lena Bjerhammar

Lena Bjerhammar är ekonomie doktor i företagsekonomi. Hon disputerade i maj 2011 vid Handelshögskolan i Stockholm med avhandlingen *Produktutvecklingssamarbete mellan detaljhandelsföretag och deras varuleverantörer*.

Avhandlingen handlar om hur produktutvecklingssamarbete mellan detaljhandelsföretag och deras varuleverantörer går till. Den grundläggande referensramen utgörs av interaktions- och nätverkssynsätt. Studien utgår från kunskap om produktutvecklingssamarbeten inom tillverkande industri. Till denna kunskap adderas insikter om detaljhandelsföretagens särdrag och ur detta utvecklas ett antal propositioner om hur det "borde" gå till i detta nya sammanhang, det vill säga i detaljhandelsföretag. Dessa propositioner prövas i ett antal fallbeskrivningar av olika produktutvecklingssamarbeten.

Doktorer

Yvonne Blomberg

Yvonne Blomberg är filosofie doktor i litteraturvetenskap. Hon disputerade i juni 2011 vid Stockholms universitet med avhandlingen *Att besvärja döden. Död- och återfödelsematiken i Lars Noréns författarskap 1963-1999*.

Studien bygger på tanken att Lars Noréns texter i hög grad koncentreras kring tid och död. Parallellt med nuets profana tid och rum existerar en mytisk dimension, där olika varianter av metamorfoser och återfödelse äger rum. Avhandlingen är den första i sitt slag som behandlar myter och religiösa föreställningar i det norénska författarskapet.

Daniel Brandt

Daniel Brandt är filosofie doktor i kulturgeografi och disputerade i december 2010 vid Örebro universitet med avhandlingen *Geografiska perspektiv på den moderna statens organisering*.

Mats Ewertzon

Mats Ewertzon är filosofie doktor i medicinsk vetenskap med inriktning hälso- och vårdvetenskap. Han disputerade i mars 2012 vid Örebro universitet med avhandlingen *Familjemedlem till person med psykosjukdom: Bemötande och utanförskap i psykiatrisk vård*.

Det övergripande syftet med avhandlingen var att utveckla kunskap om situationen för familjemedlemmar till personer med psykosjukdom, med särskilt fokus på deras kontakt med psykiatrisk vård; upplevelse av vårdpersonals bemötande och eventuell känsla av utanförskap gällande vården. Syftet var också att beskriva situationen för syskon till person med psykosjukdom som deltagit i psykopedagogiska grupper för syskon. I avhandlingen har ett frågeformulär utvecklats och empiriska studier med både kvantitativ och kvalitativ ansats genomförts.

Mikael Fallqvist

Mikael Fallqvist är teknologie doktor i teknisk fysik med inriktning mot materialvetenskap. Han disputerade i maj 2012 vid Uppsala universitet med avhandlingen *Microstructural, mechanical and tribological characterisation of CVD and PVD coatings for metal cutting applications*.

Avhandlingens syfte var att i labtest renodla tribologiska fenomen och nötningsmekanismer som förekommer i hårda beläggningmaterial vid skärande bearbetning. Dessa återkopplas till skärtest för att öka grundförståelsen för beläggningmaterialen i dess applikationer, vilket i sin tur leder till idéer för att förbättra den tribologiska prestandan hos materialsystemet i samband med skärande bearbetning. Detta ger värdefull kunskap i arbetet med att utveckla framtidens skär och skärprocesser.

Doktorer

Henrietta Forsman

Henrietta Forsman är medicine doktor i medicinsk vetenskap. Hon disputerade i november 2011 vid Karolinska Institutet med avhandlingen *Registered nurses' research use – A national survey on extent, patterns, intentions and associated factors in undergraduate education and the first years of clinical practice.*

Avhandlingen baseras på en nationell enkätstudie bland sjuksköterskor och sjuksköterskestudenter. Syftet har varit att studera sjuksköterskors användning av forskningsresultat i kliniskt arbete de första åren efter examen samt studenternas intentioner att använda forskningsresultat i sitt kommande arbete. Sjuksköterskorna skattade sin forskningsanvändning som relativt låg, p.g.a. såväl individ- som utbildnings- och organisationsrelaterade faktorer. Studenternas intentioner visade sig ha betydelse för deras kommande forskningsanvändning i kliniskt arbete.

Ingrid From

Ingrid From är filosofie doktor i omvårdnad och disputerade i januari 2012 på Karlstads universitet med avhandlingen *Health and quality of care from older peoples' and formal caregivers' perspective.*

Avhandlingen visade att äldre personers välbefinnande var relaterat till vilket bemötande de fick av sina vårdare och deras egen förmåga att anpassa sig till och kompensera för sin oförmåga. I vården bör finnas tillräckligt antal utbildade vårdare och en organisation i arbetet så att kontinuitet kan uppnås. Möjligheter att utveckla vårdarnas kompetens under arbetstid, förbättringar av organisationsklimat och mindre samvetsstress var gynnsamt för en god vårdkvalitet.

Mikael Hallenius

Mikael Hallenius är filosofie doktor i pedagogiskt arbete. Han disputerade i oktober 2011 vid Umeå universitet med avhandlingen *Clio räddar världen: En analys av argumentationen för historieämnets ställning i det svenska skolsystemet i Historieläraarnas Förenings Årsskrift, 1942-2004.*

Avhandlingen sträcker sig fram till riksdagens beslut att historieämnet ska bli kärnämne. Tre ledmotiv beskriver historieämnets relation till akademien, den samhällsorienterande potentialen och föreställningar om fredsfostran genom historieämnet. Ett utbildningsfilosofiskt perspektiv har använts. Teoretisk utgångspunkt är att argumentationen för historieämnets ställning kan ses som försök att hävda ett utbildningsfilosofiskt utrymme. Sista kapitlet menar att historieämnets legitimitet, genom årskriften, har hävdats med anspråk som kan ses som civilreligiösa.

Gudrun Holmdahl

Gudrun Holmdahl är filosofie doktor i pedagogik. Hon disputerade i september 2011 vid Karlstads universitet med avhandlingen *Skolutveckling som diskursiv praktik. Några ideologiska implikationer.*

Skolutveckling kan låta självklart och behjärtansvärt men går som axiom också att ställa ifråga. Skolutveckling som diskursiv praktik fungerar både som ett slags infart för avhandlingen och som generell beskrivning av materialets utgångspunkter. Analyserna visar att talet om skolutveckling ofta åberopar sig på en uppsättning klichéartade uttryck och uttryckssätt. Klichéer som bland annat tenderar att dela upp människor i lämpade och icke lämpade, dugliga och odugliga, vilket kan anses vara en något oförmodad implikation av skolutveckling.

Doktorer

Annie-Maj Johansson

Annie-Maj Johansson är filosofie doktor i naturvetenskapsämnenas didaktik. Hon disputerade i september 2012 vid Stockholms universitet med avhandlingen *Undersökande arbetssätt i NO-undervisningen i grundskolans tidigare årskurser.*

I avhandlingen beskrivs dels de mål och syften som finns i grundskolans läroplaner och dels de mål och syften som lärare, för de yngre åldrarna, har att arbeta undersökande med i NO. Avhandlingen bygger även på studier av elevernas praktiska undersökande arbete. Resultatet från de fyra delstudierna används för att utveckla verktyg, vilka kan användas av lärare för att stödja elever i deras arbete med undersökande arbetssätt.

Hawzheen Karim

Hawzheen Karim är teknologie doktor i vägteknik. Han disputerade i april 2011 vid Kungliga Tekniska Högskolan inom området Vägprojektering med avhandlingen *Road Design for Future Maintenance – Life-cycle Cost Analyses for Road Barriers.*

Avhandlingen redovisar resultatet från ett forskningsprojekt som syftade till att öka beaktandet av drift- och underhållsaspekter vid planering och projektering av vägar. Målet var att identifiera de brister och problem, som leder till att man inte tar tillräckligt hänsyn till drift- och underhållsaspekter vid planering och projektering, och att undersöka möjligheterna att effektivisera drift- och underhållsverksamheten genom optimering av livscykelkostnaderna för vägar vid planerings- och projekteringsprocessen.

Carolina Leon Vegas

Carolina Leon Vegas är filosofie doktor i spanska med litteraturvetenskaplig inriktning. Hon disputerade i maj 2008 vid Lunds universitet med avhandlingen *Ausencia, prohibición y carencia. Estudio de los personajes masculinos y el deseo frustrado en tres obras de García Lorca* och tog doktorsexamen 2011.

In this thesis, the main male characters in three of the plays written by Federico García Lorca are analysed with the aim of seeing the role they play in the frustration of desire. The analysis reveals a connection between desire, denied access to the object of desire and transfiguration in the main subjects of desire.

David Lifmark

David Lifmark är filosofie doktor i pedagogiskt arbete. Han disputerade i december 2010 vid Umeå universitet med avhandlingen *Emotioner och värdegrundsarbete. Om lärare, fostran och elever i en mångkulturell skola.*

Enligt läroplanernas värdegrundstext ska lärare fostra barn och ungdomar. Avhandlingen problematiserar här tre delar: Främlingsfientlighet, föreställningar om religiositet respektive sexuell läggning. Enligt filosofen Martha Nussbaums teori om emotioner som kognitiva värdeomdömen, består emotioner av tankar, riktade mot fenomen i omvärlden. De är präglade av den enskildes perspektiv, rymmer uppfattningar i sak- och värdefrågor, samt idéer om vad ett gott liv innebär. Avhandlingen synliggör värdegrundsuppdragets komplexitet, och hur känslomässigt och intellektuellt krävande läraruppdraget kan vara.

Doktorer

Arashk Memarpour

Arashk Memarpour är teknologie doktor i metallurgisk processvetenskap. Han disputerade i oktober vid Kungliga Tekniska Högskolan med avhandlingen *An Experimental Study of Submerged Entry Nozzles (SEN) Focusing on Decarburization and Clogging*.

Continuous casting is the dominant casting process for crude steel production. In continuous casting, several ladles in a sequence are cast in a mold by using a tundish as a buffer. Here, the submerged entry nozzle (SEN) is used to transport the molten steel from the tundish to the mold. The thesis illustrates the vital effect of the SEN base refractory materials, its internal coating and the SEN preheating process on a stable continuous casting process.

Jessica Mjöberg

Jessica Mjöberg är filosofie doktor i sociologi. Hon disputerade i januari 2011 vid Uppsala universitet med avhandlingen *Innerlighetens tid*.

Avhandlingen utgör en teoretisk diskussion om intimitet som socialt begrepp inom forskningen och som socialt fenomen i det nutida västerländska samhället. Intimitet bekräftar i avhandlingen som ett betydelsefullt begrepp för att förstå det nutida västerländska samhällets specifika livsvillkor då detta utifrån senmoderna teorier framträder som karaktäriserat av en innerlighetens socialitet.

Maria Petersson

Maria Petersson är filosofie doktor i biologi. Hon disputerade i november 2012 vid Karlstads universitet med avhandlingen *Lärares beskrivningar av evolution som undervisningsinnehåll i biologi på gymnasiet*.

Det övergripande syftet med avhandlingen var att undersöka innehållet i evolutionsundervisning på gymnasiet. Två aspekter har undersökts: Det naturvetenskapliga innehållet och det socialiserande innehållet, som visas genom de teman som prioriteras och lärarnas övergripande mål med kursen Biologi A. Resultaten visade att lärarna, trots att de beskrev gemensamma naturvetenskapliga teman, beskrev olika värderingar i undervisningsinnehållet. Resultaten har diskuterats i relation till sammanhanget och förutsättningar för undervisningen.

Johanna Salomonsson

Johanna Salomonsson är filosofie doktor i tyska. Hon disputerade i maj 2011 vid Stockholms universitet med avhandlingen *Verbale Interaktion mit missverstehen. Eine empirische Untersuchung zu deutschsprachigen Diskussionsforen*.

Studien fokuserar på fraser i tyskspråkiga forumsinlägg som innehåller fraser med verbet *missverstehen*. Dessa fraser används inte i första hand för att klara upp ett direkt missförstånd utan snarare till att bearbeta det sociala samspelet i forumet. Avhandlingen visade att inläggets struktur samt placering i forumstråden är viktiga parametrar för att utröna vilken typ av talhandling frasen parafrastrer som ursäkter, bestridande eller rättfärdiganden.

Doktorer

Xia Shen

Xia Shen är filosofie doktor i bioinformatik. Han disputerade i april 2012 vid Uppsala universitet med avhandlingen *Novel Statistical Methods in Quantitative Genetics*.

Xia Shen har i sin avhandling utvecklat och utvärderat statistiska metoder för olika typer av genetiska analyser. Han har bland annat utvecklat nya statistiska metoder i kvantitativ genetik, ett område som studerar mätta egenskaper som exempelvis längd eller vikt och deras mekanismer. Hans forskning har två inriktningar, dels att försöka hitta de gener som kan förknippas med olika egenskaper, dels husdjursuppfödning. Han har också utvecklat mjukvarupaket för båda dessa forskningsinriktningar.

Soraya Tharani

Soraya Tharani är filosofie doktor i engelska och disputerade vid Luleå tekniska universitet i januari 2011 med avhandlingen *Immigration, security and the public debate on US language policy: a critical discourse analysis of language attitudes in the United States of America*.

Malin Tistad

Malin Tistad är medicine doktor i medicinsk vetenskap. Hon disputerade i oktober 2012 vid Karolinska Institutet med avhandlingen *Needs for, use of and satisfaction with health care services in the course of the first year after stroke – the perspective of people with stroke*.

Avhandlingen undersöker behov och nyttjande av samt tillfredsställelse med hälso- och sjukvård under det första året efter en stroke och påvisar bland annat bristande överensstämmelse avseende problem i det dagliga livet, då perspektivet hos människor som haft en stroke och perspektivet hos hälso- och sjukvården jämförs. Vidare visar avhandlingen att personer med nedsatt styrka/handfunktion/lågt självskattad återhämtning efter en stroke har större risk att uppleva icke tillgodosedda rehabiliteringsbehov ett år efter sin stroke.

Anders Törnqvist

Anders Törnqvist är filosofie doktor i kulturgeografi. Han disputerade i september 2008 med avhandlingen *Bergsbruk och aristokrati. Järnhantering, jordbruk och landskap i Norbergs bergslag 800–1350* och tog doktorsexamen i oktober 2012 vid Stockholms universitet.

Avhandlingen visar att det inte var järnet som bröt bygd i Bergslagen. I omgivningarna kring de medeltida gruvfälten och hyttorna fanns jordbruk redan under förhistorisk tid. Kring sekelskiftet 1200 sker sedan en kraftig expansion av järnhanteringen. Järnet blev viktigare än jorden. Kontroll över malmtillgångar och järnframställning blev nödvändig för samhällets toppskikt och detta tolkas som resultatet av en investering och exploatering från den tidens högaristokrati. Det finns alltså en möjlighet att det inte var fria bergsmän som från början kontrollerade hyttorna och Bergslagen utan aristokratin.

Doktorer

Camilla Udo

Camilla Udo är filosofie doktor i hälsovetenskap. Hon disputerade i december 2012 vid Mittuniversitetet med avhandlingen *Existential issues in surgical care - Nurses' experiences and attitudes in caring for patients with cancer*.

Avhandlingen behandlar existentiella frågor vid vården av patienter med cancer inom kirurgisk sjukvård från vårdpersonalens perspektiv. Den visar hur personalen upplever såväl externa som interna hinder att hantera och bemöta patienternas existentiella frågor. Förutom organisatoriska hinder som tidsbrist beskriver personalen att de saknar strategier och känner sig osäkra i kommunikationen. En utbildningsintervention med reflektion om existentiella frågor antyder positiva resultat; personalen kände sig efteråt säkrare och upplevde minskad maktlöshet i kommunikationen samt minskad arbetsrelaterad stress.

Jerker Westin

Jerker Westin är medicine doktor i medicinsk informatik. Han disputerade i december 2010 vid Uppsala universitet med avhandlingen *Decision support for treatment of patients with advanced Parkinson's disease*.

Avhandlingen omfattar utveckling och utvärdering av nya IT-baserade metoder till stöd för behandling och uppföljning av Parkinsons sjukdom. Mer specifikt har avhandlingsarbetet resulterat i en matematisk modell av levodopa infusion som kan användas för simulering av denna behandling och ett testbatteri för insamling och sammanställning av patientskattade symptom kombinerat med tester av finmotorik, implementerad på en mobiltelefon. En patenterad produkt har utvecklats baserad på teknik som validerats i avhandlingen.

Johan Vestlund

Johan Vestlund är teknologie doktor i installationsteknik och disputerade vid Chalmers tekniska högskola i januari 2012 med avhandlingen *Gas-filled, flat Plate Solar Collectors*.

Eva Österlund Efraimsson

Eva Österlund Efraimsson är medicine doktor i omvårdnad. Hon disputerade i december 2010 vid Karolinska Institutet med avhandlingen *Communication in Smoking Cessation and Self-management. A Study at Nurse-led COPD-clinics in Primary Health Care*.

Med fokus på kommunikationen videofilmades nybesök, återbesök och en utbildnings- och rökslutarstödsintervention genomfördes. Resultaten visade på stort behov av att förbättra sjuksköterskornas kommunikation i att göra patienten delaktig och att bättre ge stöd i dessa livsstilsförändringar. Med ett individuellt anpassat rökslutarstöd, skraddarsydd egenvårdsundervisning samt en skriftlig vård- och behandlingsplan, ökade patienternas sjukdomskunskap, livskvalitet och förmåga att sluta röka.

AKADEMISK HÖGTID

Lektorer befordrade på särskild grund

Lektorer befordrade på särskild grund

Ingrid Jonsson Wallin

Ingrid Jonsson Wallin befordrades i oktober 2012 till universitetslektor i bildproduktion på konstnärlig grund.

Dokumentärfilmen *Ett liv värt att leva* är ett konstnärligt forskningsprojekt finansierat av Vetenskapsrådet. Genom intervjuer, fotografiska samlingar och en stumfilm har berättelser tagits fram om tre unga sydsamiska familjer som möter moderniteten i början på 1900-talet. Fotografierna har varit utgångspunkten och slutresultatet är en dokumentär som i bild, ljud och musik gestaltar en tid i stark förändring där valet att bli bofast eller stanna i det samiska nomadlivet blir möjligt.

Bengt Löfgren

Bengt Löfgren befordrades i november 2011 inom ämnet maskinteknik till universitetslektor på samverkansgrund.

Samspelet mellan industriföretag och högsolor är ingen spontan process. Båda parter känner ett främlingskap inför varandra. Det har dock blivit bättre i och med att flera av Högskolan Dalarnas tidigare teknikstudenter nu sitter som chefer på företag i Sverige eller internationellt. Knepet är att bygga upp förtroende och att få företagen att berätta om sina tekniska problem. Då gäller det att översätta problemlösningen till Högskolans kapacitet inom laboratorier eller kurser eller lärares specialkunskaper. Utbildningsprojekt och examensarbeten är en stor tillgång.

AKADEMISK HÖGTID

2013

Akademiska symboler och priser

Akademisk högtid

Högskolan Dalarna vilar på en tradition av utbildning sedan 1800-talet. Bergsskolan, den första tekniska högre utbildningen i landet, påbörjade sin verksamhet 1822, det första småskoleseminariet i Sverige anordnades av dåvarande skolprästen i Stora Tuna 1864 och Kopparbergs Läns Landstings sjuksköterskeskola startade 1894. I samband med högskolereformen 1977 blev Högskolan Falun/Borlänge en naturlig fortsättning och samlande enhet för högre utbildning i Dalarna. Regeringen beviljade Högskolan rätten att från och med den 1 januari 1996 kallas Högskolan Dalarna. Högskolan Dalarnas symbol den stiliserade ängsklockan refererar till Dalarnas landskapsblomma. Ängsklockans lila färg har därmed blivit Högskolans symbolfärg.

Högskolan Dalarnas akademiska symboler

Högskolan Dalarna använder sedan den första akademiska högtiden 1995 ett antal akademiska symboler. Bruket av dessa symboler vilar på mycket gamla traditioner. Högskolan Dalarna vill tillvarata dessa akademiska traditioner, samtidigt som vi vill skapa egna traditioner som knyter an till vår identitet i Dalarna och till vår nutid. Vid den akademiska högtiden installeras nya professorer som erhåller medalj och diplom. Gästprofessorer och adjungerade professorer välkomnas med diplom. Nyblivna docenter, doktorer som avlagt sin examen vid annat lärosäte, samt lektorer befordrade på annan grund uppmärksammas med diplom. Från 2013 utdelas ett samverkanspris, dels till en extern samarbetspartner och dels till en av Högskolans medarbetare.

Dalarnas studentkår delar ut ett pedagogiskt pris till välförtjänt lärare.

Högskolan har under 2012 erhållit examenstillstånd på forskarnivå, vilket innebär att vi fortsättningsvis kommer att promovera doktorer som avlagt sin doktorexamen vid Högskolan Dalarna. Vi kommer för det ändamålet att ta fram egen Doktorshatt, Doktorssing, Doktorssdiplom samt Ceremonistav.

Processionen

En procession är ett högtidligt festtåg. Den akademiska processionen utgör en sinnebild för vandringen mot kunskapens fördolda mål. Processionen inleds med en fanborg bestående av marskalkar därefter följer rektor, gäster, professorer, docenter, doktorer och Högskolans akademiska personal.

Högskolan Dalarnas marsch

Dalarna har en lång och gedigen tradition av folkmusik med ett stort antal folkmusiker. I samband med processionen har det alltid spelats folkmusik och nu har Högskolan fått en egen marsch. Marschen är komponerad av fiolspelman Ola Bäckström. Vid processionen 2013 uruppförs Högskolan Dalarnas marsch av kompositören Ola Bäckström och folkmusikern Hållbus Totte Mattsson. Den senare är också verksam som lektor i musik- och ljudproduktion vid Högskolan Dalarna.

Rektorskedjan

Kedjan är en symbol för bärarens makt men även ett beskydd för densamma och förekommer i många kulturer. Högskolan Dalarnas rektorskedja har skapats av konstnären Jörg Jeschke med Högskolans ängsklocka som förebild. Kedjan består av länkar i silver samt Högskolans blomma med en sten av turkos i blommandens mittpunkt. Den bars första gången av dåvarande rektor Anders Marelius, när han installerades 1995.

Talar

Rektor och dekan bär vid ceremonin talar (mantel) i svart Kläde av ren ull. I fodret av duchesse återkommer Högskolans symbolfärg lila. Talaren är designad och sydd av skräddaren Kent Vickström.

Professorsinstallation

Installationen av nya professorer har anor från medeltiden. Ordet stallum syftar på den stol som anvisades i domkyrkans kor när en domkapitelsledamot insattes i sitt ämbete. Alla professorer som installeras erhåller en medalj med Högskolans symbol ängsklockan gjord i silver med ett lila band.

Ola Bäckström kommer från Furudal. Han har rötterna i det traditionella låtspelet framför allt från Ore. Han har varit verksam på folkmusikscenen sedan slutet av 70-talet och turnerat internationellt i olika ensembler. Han är verksam vid Folkmusikens Hus som producent och som lärare vid Musikkonservatoriet Falun.

Jörg Jeschke är konstnär av österrikisk härkomst. Han utbildade sig till skulptör på Konsthögskolan i Wien och är sedan 1965 verksam i Falun. Han arbetar främst med offentlig konst och har utfört ett stort antal verk i skilda miljöer och material exempelvis rondellskulpturerna Plymen och Svisch i Borlänge.

Kent Vickström är född i Falun. Han utbildade sig till skräddare i Stockholm. Sedan 1976 har han varit verksam som skräddare vid Kungliga Dramatiska Teatern och Dalateatern. Han var också med och startade fabrikmuseet CTH (Carl Theodor Ericsson) i Borlänge.

Priser

Samverkanspris

Högskolan Dalarna delar för första gången ut ett samverkanspris, dels till en person vid en extern organisation samt dels en person vid Högskolan Dalarna, som bedöms ha gjort särskilt goda eller innovativa insatser för att utveckla samverkan mellan arbetsliv och högskola i utbildning, forskning eller utveckling.

Samverkanspriset, som består av älvdalsporfyr med ängsklockan i rostfritt stål, har formgivits av konstnären Jörg Jeschke. Älvdalsporfyren finns inom ett femton kvadratmil stort område i norra Dalarna och är en vulkanisk bergart. Den finns i olika färgkombinationer och namn allt efter fyndplats och innehåller kristalliska strökorn av kvarts, fältspat och glimmer. Rostfritt stål har länge tillverkats i Dalarna och Högskolan har en mycket livaktig forskning inom stålområdet.

Pedagogiskt pris

Studenterna hade stort inflytande över undervisningen vid de medeltida universiteten. Idag är studentinflytandet formaliserat men förmedlingen av kunskaper är fortfarande av stor betydelse för lärandet.

Dalarnas studentkår delar ut ett pedagogiskt pris till den lärare som har förmåga att anpassa sin undervisning efter olika studentgrupper, har förmåga att dela med sig av sitt engagemang inom sitt ämne och skapa en bra kontakt mellan lärare och studenter.

HÖGSKOLAN
DALARNA